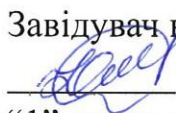

**Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

Кафедра теорії і практики перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Ю. Б. Головацька

“1” вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Англійська мова і література</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>англійська</u>

2026 – 2027 навчальний рік

Робоча програма з «Теорії і практики письмового перекладу» для студентів спеціальності В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська (англійсько-український переклад).

Розробник:

Т. О. Цепенюк – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Англійська мова і література	
2	Спеціальність	В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	
3	Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
4	Ступінь вищої освіти	другий (магістерський)	
5	Статус дисципліни	Обов'язкова	
6	Мова навчання	Англійська	
7	Курс	2	
8	Семестр	1	
9	Кількість змістових модулів	2	
10	Форма підсумкового контролю	екзамен	
11	ІНДЗ	Переклад тексту з використанням САТ-інструментів та машинного перекладу з до- і післяперекладацьким аналізом	
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4 кредитів	
12	Загальна кількість годин	120	
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 34	Заочна форма – 30
14	Лекції (год.)	Денна форма – 10	Заочна форма – 10
15	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 24	Заочна форма – 20
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 86	Заочна форма – 90

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 28 % до 72 %

для заочної форми навчання – 25 % до 75 %

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про теоретичні засади сучасного письмового перекладу та розвиток професійних компетентностей, необхідних для виконання, аналізу, редагування й оцінювання письмового перекладу текстів різних функціональних стилів і жанрів. Курс

спрямований на розвиток умінь аналізувати вихідний текст, визначати його комунікативну мету та прагматичні особливості, обирати й обґрунтовувати оптимальні перекладацькі стратегії та прийоми, забезпечувати еквівалентність, адекватність і функціональну відповідність перекладу, а також дотримуватися мовних, жанрово-стилістичних і культурних норм цільової мови. Особлива увага приділяється формуванню навичок критичного оцінювання якості перекладу, ефективного використання сучасних цифрових перекладацьких технологій, САТ-інструментів, систем машинного перекладу та генеративного штучного інтелекту, виконання постредагування машинного перекладу, а також дотриманню принципів професійної етики й академічної доброчесності у перекладацькій діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» передбачає забезпечення досягнення здобувачами таких **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді і автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 12. Здатність визначати свою роль і завдання при реалізації заходів відповідно до спеціальності.

ФК 13. Здатність організувати особистий професійний розвиток.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 1. Оцінює власну навчальну та науково- професійну діяльність, буде і втілює ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіє державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентує результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовує сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінює й критично аналізує соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонує шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходить оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовує знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризує теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирає й систематизує мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретує й перекладає тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснює науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретує та структурує його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулює узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримується правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснює сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створює, аналізує й редагує тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирає оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовує спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 21. Здійснює підготовку та реалізацію заходів відповідно до спеціальності, ефективно взаємодіє з колегами.

ПРН 22. Реалізовує стратегії професійного розвитку та підвищення кваліфікації, дотримуючись професійної етики і принципів академічної доброчесності.

4. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» ґрунтується на знаннях, уміннях і навичках, сформованих під час здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Філологія або спорідненими спеціальностями. Здобувачі повинні володіти англійською мовою на рівні не нижче C1 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR), мати сформовану іншомовну комунікативну компетентність, ґрунтовні знання з лексикології, стилістики, граматики англійської й української мов, а також навички аналізу, інтерпретації та створення текстів різних функціональних стилів і жанрів.

Необхідними передумовами є сформовані навички пошуку, опрацювання та критичної оцінки інформації, роботи з лексикографічними, довідковими й електронними ресурсами, а також базова цифрова компетентність, що забезпечує ефективне використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчальній діяльності. Спеціальна теоретична підготовка з перекладознавства та попередній досвід професійної перекладацької діяльності не є обов'язковими передумовами для опанування навчальної дисципліни, оскільки курс передбачає послідовне формування базових теоретичних знань і практичних навичок письмового перекладу, зокрема із застосуванням сучасних CAT-інструментів, систем машинного перекладу, технологій постредагування та генеративного штучного інтелекту.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. THEORETICAL FOUNDATIONS OF TRANSLATION

Topic 1. Translation as Interlingual and Intercultural Communication

Translation as a means of interlingual and intercultural communication. The role of written translation in professional, academic and digital contexts. Basic concepts of translation studies: source text, target text, translation equivalence, adequacy, translation strategies and translation techniques. Functionalist approaches to translation. Skopos theory, communicative purpose of translation and translation brief. Translation as intercultural mediation and decision-making. Stages of the translation process. Translation competence. Professional ethics, academic integrity and responsible use of artificial intelligence in translation.

Topic 2. Lexical and Grammatical Aspects of Translation

Lexical and grammatical challenges in English-Ukrainian/Ukrainian-English translation. Polysemy, collocations, phraseological units, false friends, culture-specific items, proper names, abbreviations and terminology. Translation transformations. Functional and stylistic adaptation. Achieving equivalence and adequacy in translation. Translation error analysis and justification of translation decisions.

Змістовий модуль 2. TRANSLATION PRACTICE AND TRANSLATION TECHNOLOGIES

Topic 3. Functional Approaches to the Translation of Different Text Types

Translation of academic, scientific, publicistic, official, business and media texts. Selection of translation strategies according to the communicative purpose, target audience and text function. Pragmatic adaptation, domestication and foreignization. Preservation of style, register and communicative intention. Editing and evaluation of translated texts.

Topic 4. Computer-Assisted Translation, Machine Translation and Artificial Intelligence

Computer-assisted translation (CAT) tools, translation memories, terminology management, terminology databases. Machine translation systems and generative artificial intelligence in translation. Critical evaluation of AI-generated translations. Post-editing of machine translation. Translation quality assurance (QA). Professional applications of CAT tools and AI technologies in translation practice.

Topic 5. Editing and Quality Assessment of Translation

Principles of translation revision and editing. Self-editing and peer editing techniques. Types of translation errors and quality assessment criteria. Improving translation accuracy, consistency, readability and stylistic appropriateness. Ethical aspects of translation revision and post-editing.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	у тому числі				у тому числі			
	усього	лекцій	семінарських і заняття	самостійна робота	усього	лекцій	семінарських і заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. THEORETICAL FOUNDATIONS OF TRANSLATION								
Тема 1. Translation as Interlingual and Intercultural	12	2	-	10	18	2	-	16

Communication								
Тема 2. Lexical and Grammatical Aspects of Translation	28	2	4	22	30	2	4	24
МКР 1.	8	-	2	6	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	48	4	6	38	48	4	4	40
Змістовий модуль 2. TRANSLATION PRACTICE AND TRANSLATION TECHNOLOGIES								
Тема 3. Functional Approaches to the Translation of Different Text Types	22	2	4	16	24	2	4	18
Тема 4. Computer-Assisted Translation, Machine Translation and Artificial Intelligence	24	2	8	14	26	2	8	16
Тема 5. Editing and Quality Assessment of Translation	18	2	4	12	22	2	4	16
МКР 2.	8	-	2	6	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	72	6	18	48	72	6	16	50
Всього годин	120	10	24	86	120	10	20	90

5.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Translation as Interlingual and Intercultural Communication	2	2
2	2	Lexical and Grammatical Aspects of Translation	2	2
3	3	Functional Approaches to the Translation of Different Text Types	2	2
4	4	Computer-Assisted Translation, Machine Translation and Artificial Intelligence	2	2
5	5	Editing and Quality Assessment of Translation	2	2
Разом			10	10

5.4. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	2	Lexical and Grammatical Aspects of	4	4

		Translation		
2	3	Functional Approaches to the Translation of Different Text Types	4	4
3	4	Computer-Assisted Translation, Machine Translation and Artificial Intelligence	8	8
4	5	Editing and Quality Assessment of Translation	4	4
Разом			20	20

5.5. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури.	2	4
2	1	Опрацювання основних понять перекладознавства (еквівалентність, адекватність, перекладацька стратегія, перекладацький прийом, перекладацька компетентність).	2	2
3	1	Ознайомлення з функціоналістським підходом до перекладу та теорією скопосу. Підготовка короткого порівняльного конспекту основних положень.	2	4
4	1	Аналіз комунікативної мети, цільової аудиторії та функції автентичного тексту (без виконання перекладу).	2	4
5	1	Опрацювання професійних стандартів академічної доброчесності, етики перекладача та особливостей використання генеративного штучного інтелекту в письмовому перекладі.	2	2
6	2	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованих джерел.	2	2
7	2	Укладання двомовного глосарію до тексту 1.	4	4
8	2	Переклад тексту 1 із застосуванням перекладацьких трансформацій.	4	4
9	2	Редагування та обґрунтування перекладацьких рішень для тексту 1.	2	2
10	2	Укладання двомовного глосарію до тексту 2.	2	2

11	2	Переклад тексту 2 та аналіз лексичних і граматичних труднощів.	4	4
12	2	Виконання домашнього завдання, робота з активною лексикою та термінологією.	4	6
13	1-2	Підготовка до модульної контрольної роботи №1.	6	–
14	3	Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованої літератури.	2	2
15	3	Укладання глосарію до академічного/наукового тексту.	2	4
16	3	Переклад тексту академічного або наукового стилю.	4	4
17	3	Переклад тексту офіційно-ділового або публіцистичного стилю.	4	4
18	3	Редагування перекладів і обґрунтування вибору перекладацької стратегії відповідно до комунікативної мети тексту.	4	4
19	4	Опрацювання лекційного матеріалу та інструкцій щодо роботи з CAT-tools.	2	2
20	4	Створення двомовного глосарію та термінологічної бази для перекладу.	2	2
21	4	Виконання перекладу із застосуванням CAT-tools та/або систем машинного перекладу.	4	6
22	4	Постредагування машинного перекладу та аналіз типових помилок.	4	4
23	4	Порівняльний аналіз людського, машинного та AI-асистованого перекладу.	2	2
24	5	Опрацювання лекційного матеріалу.	2	2
25	5	Саморедагування власного перекладу відповідно до критеріїв оцінювання якості.	4	6
26	5	Аналіз перекладацьких помилок і підготовка перекладацького коментаря.	2	4
27	5	Виконання домашнього завдання, робота з контрольним списком оцінювання якості перекладу.	4	4
28	3-5	Підготовка до модульної контрольної роботи №2.	6	-
Разом			86	90

Результати виконання завдань для самостійної роботи оцінюються під час відповідних практичних занять та враховуються в поточному оцінюванні.

5.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Оберіть автентичний англomовний текст (або його фрагмент) обсягом до двох сторінок А4 одного з таких типів: науковий, публіцистичний, медійний, маркетинговий або технічний, та виконайте наведені нижче завдання.

1. Доперекладацький аналіз тексту
 - а) визначте функціональний стиль тексту;
 - б) визначте жанр тексту;
 - в) визначте комунікативну функцію тексту;
 - г) сформулюйте мету перекладу та обґрунтуйте вибір перекладацької стратегії відповідно до функціоналістського підходу та теорії скопосу;
 - г) визначте цільову аудиторію перекладу;
 - д) вкажіть автора (за наявності), джерело, час і місце публікації тексту.
2. Виконання перекладу із застосуванням сучасних перекладацьких технологій
 - а) створіть проєкт у Trados Studio або Wordscope та додайте вихідний текст;
 - б) використайте систему машинного перекладу (наприклад, DeepL або Google Translate) для створення початкового варіанта перекладу;
 - в) за потреби використайте генеративний штучний інтелект (наприклад, ChatGPT, Microsoft Copilot, Gemini) як допоміжний інструмент для аналізу тексту, уточнення термінології або вдосконалення стилістичного оформлення перекладу;
 - г) виконайте постредагування машинного перекладу, забезпечивши його точність, стилістичну відповідність, термінологічну узгодженість і культурну адаптацію;
 - г) сформулюйте двомовний глосарій ключових термінів і словосполучень (не менше 20 одиниць).
3. Післяперекладацький аналіз
 - а) охарактеризуйте перекладацькі стратегії, трансформації та прийоми, використані під час перекладу;
 - б) порівняйте початковий варіант машинного перекладу з остаточним перекладом та обґрунтуйте внесені зміни;
 - в) визначте основні труднощі, що виникли під час перекладу (лексичні, граматичні, стилістичні, термінологічні, культурні), та поясніть способи їх подолання;
 - г) оцініть ефективність використання САТ-інструментів, машинного перекладу та генеративного штучного інтелекту для виконання цього перекладацького завдання;
 - г) сформулюйте власні висновки щодо можливостей і обмежень сучасних цифрових технологій у професійній діяльності письмового перекладача.

6. Форми та методи навчання

Форми навчання:

- лекції (проблемні, тематичні, інтерактивні);
- практичні заняття;
- самостійна робота здобувачів освіти;
- індивідуальні консультації;
- виконання індивідуальних і групових перекладацьких проєктів.

Методи навчання:

- словесні (пояснення, проблемна лекція, бесіда, дискусія, аналіз професійних ситуацій);
- наочні (демонстрація презентацій, термінологічних баз, перекладацьких рішень, прикладів використання CAT-систем та інструментів штучного інтелекту);
- практичні (виконання письмового перекладу текстів різних функціональних стилів і жанрів, аналіз та редагування перекладів, постредагування машинного перекладу (МТРЕ), термінологічний аналіз, створення й ведення глосаріїв і термінологічних баз);
- інтерактивні: (кейс-метод, робота в парах і малих групах, взаємооцінювання, професійні дискусії, презентація та захист перекладацьких рішень);
- проєктні: (виконання комплексних перекладацьких проєктів із моделюванням реальних умов роботи перекладача, організація спільної роботи над перекладацькими завданнями, управління термінологічними ресурсами та забезпечення якості перекладу);
- дослідницькі: (аналіз сучасних перекладацьких стратегій, опрацювання наукових джерел, дослідження галузевої термінології, порівняльний аналіз перекладів).

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» сприяє формуванню та розвитку у здобувачів освіти комплексу м'яких навичок, необхідних для успішної професійної діяльності сучасного письмового перекладача:

- комунікативних навичок - через аргументоване обговорення перекладацьких рішень, презентацію та захист власних перекладацьких проєктів;
- критичного мислення - шляхом аналізу перекладацьких проблем, оцінювання альтернативних варіантів перекладу, критичного використання інформації з різних джерел та інструментів ШІ;
- аналітичного мислення - через дослідження галузевої термінології, аналіз текстів різних жанрів і стилів, вибір оптимальних перекладацьких стратегій та забезпечення термінологічної послідовності;
- уміння працювати в команді - під час виконання спільних перекладацьких проєктів, розподілу професійних ролей, використання спільних термінологічних баз і взаємооцінювання результатів роботи;
- цифрової компетентності - завдяки використанню систем автоматизованого перекладу (CAT tools), електронних термінологічних

ресурсів, інструментів машинного перекладу та штучного інтелекту у професійній діяльності;

- проєктного менеджменту - через планування, організацію та виконання перекладацьких проєктів, управління часом, пріоритизацію завдань, контроль якості та дотримання встановлених термінів;
- самоорганізації та безперервного професійного розвитку - шляхом самостійного опрацювання спеціалізованих матеріалів, удосконалення перекладацької компетентності, рефлексії власної діяльності та готовності до навчання впродовж життя;
- академічної доброчесності та професійної етики – через дотримання етичних принципів перекладацької діяльності, конфіденційності, авторського права, відповідального використання цифрових технологій та інструментів ІІІ;
- адаптивності та готовності до інновацій - шляхом опанування новітніх перекладацьких технологій, інтеграції САТ-систем і ІІІ у професійну діяльність, швидкого реагування на зміни в перекладацькій індустрії та вимоги міжнародного ринку перекладацьких послуг.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» використовуються такі засоби оцінювання і методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- виконання письмових перекладів та їхній аналіз;
- презентації результатів виконаних індивідуальних завдань.

8. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля, та балів за модульну контрольну роботу;
- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE та виконання письмового перекладу у термін, визначений графіком підсумкового контролю).

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на практичних заняттях:

За роботу на практичних заняттях студент може отримати максимум **5 балів** відповідно до таких критеріїв:

1. Підготовленість до заняття (**1 бал**)

Студент ознайомлений із теоретичними положеннями теми, продемонстрував розуміння основних понять і готовність до виконання практичних завдань.

2. Активна участь у занятті (1 бал)

Студент бере участь у дискусії, виконує вправи, ставить питання, проявляє ініціативність і зацікавленість.

3. Якість виконання практичних завдань (1 бал)

Завдання виконано точно, логічно, з дотриманням інструкцій та вимог до формату роботи.

4. Мовна грамотність та стиль викладення (1 бал)

Висловлювання студента усно чи письмово є коректними з точки зору лексики, граматики, стилю.

5. Дотримання академічної доброчесності та термінів (1 бал)

Завдання виконано самостійно, без плагіату, в межах визначеного часу.

Критерії оцінювання письмового перекладу (максимум – 5 балів)

1. Точність перекладу (1 бал)

Переклад чітко передає зміст оригінального тексту без смислових помилок або викривлень. Усі важливі інформаційні елементи збережені.

2. Мовна правильність (1 бал)

Переклад виконано грамотно з дотриманням норм української мови: правильна лексика, граматика, пунктуація, орфографія.

3. Стилiстична відповідність (1 бал)

Стиль перекладу відповідає стилю оригіналу.

4. Передача культурно специфічних елементів (1 бал)

Реалії, культурно марковані одиниці, ідіоми та інші складні для перекладу елементи адекватно передані з урахуванням українського мовно-культурного контексту.

5. Оформлення та цілісність тексту (1 бал)

Переклад логічно структурований, читабельний, без пропусків, оформлений акуратно.

Модульний контроль передбачає написання модульної контрольної роботи – **5 балів**.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна оцінка – 10 балів

1. Доперекладацький аналіз тексту – 3 бали

Оцінюється повнота та обґрунтованість аналізу функціонального стилю, жанру, комунікативної функції тексту, мети перекладу, цільової аудиторії, а

також вибору перекладацької стратегії відповідно до функціоналістського підходу.

- **3 бали** - усі елементи аналізу виконано повно, логічно й аргументовано.
- **2 бали** - аналіз загалом правильний, проте містить окремі неточності або недостатньо обґрунтовані висновки.
- **1 бал** - аналіз виконано частково, окремі складові відсутні або розкриті поверхово.
- **0 балів** - доперекладацький аналіз відсутній або не відповідає змісту завдання.

2. Якість перекладу та використання сучасних перекладацьких технологій – 4 бали

Оцінюється точність передачі змісту, збереження функціонально-стилістичних особливостей оригіналу, мовна правильність перекладу, доречність використання перекладацьких стратегій, а також ефективність застосування САТ-інструментів, машинного перекладу, генеративного штучного інтелекту та якості постредагування.

- **4 бали** - переклад повністю відповідає комунікативній меті, є точним, стилістично й граматично правильним; сучасні технології використано доцільно, результати машинного перекладу якісно постредаговано.

- **3 бали** - переклад загалом якісний, наявні незначні мовні або стилістичні недоліки, що не впливають істотно на його сприйняття.

- **2 бали** - переклад містить помітні лексичні, граматичні або стилістичні помилки чи недостатньо якісне постредагування.

- **1 бал** - переклад значною мірою не відповідає комунікативній меті, містить численні помилки або використання сучасних перекладацьких технологій є формальним.

- **0 балів** - переклад відсутній або не відповідає вимогам завдання.

3. Післяперекладацький аналіз і перекладацький коментар - 3 бали

Оцінюється здатність обґрунтовувати використані перекладацькі стратегії, трансформації та прийоми, аналізувати труднощі перекладу, результати постредагування, а також критично оцінювати ефективність використання САТ-інструментів, машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту.

- **3 бали** – подано ґрунтовний, логічний і аргументований аналіз із доречними прикладами та власними висновками.

- **2 бали** – аналіз загалом змістовний, але окремі положення недостатньо аргументовані або проілюстровані.

- **1 бал** – коментар має описовий характер, містить загальні міркування без належного аналізу.

- **0 балів** – післяперекладацький аналіз відсутній або не відповідає змісту виконаної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2	ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
------------------------	-------------------------	------	-------------------------	------

ма 1	ма 2	КР	М 1	ма 3	ма 4	ма 5	КР	М 2			
-	10	5	15	10	20	10	5	45	10	30	100

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
ма 1	ма 2	КР	М 1	ма 3	ма 4	ма 5	КР	М 2			
-	10	5	15	10	20	10	5	45	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	F_x	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. У випадку виникнення **конфліктних ситуацій**, керуватися нормами «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»

Політика щодо академічної доброчесності: Обов'язково дотримуватися «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ТНПУ». Практичні завдання, контрольні роботи, презентації та ІНДЗ виконуються самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності.

У разі використання інформаційних джерел необхідно коректно посилатися на них. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише з навчальною метою під час занять.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

10. Політика використання ІІІ в межах навчальної дисципліни

Під час вивчення дисципліни здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися «Політики використання штучного інтелекту у науково-технічній та інноваційній діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».

Використання інструментів ІІІ є складовою професійної підготовки сучасного письмового перекладача та розглядається як один із засобів підвищення ефективності перекладацького процесу. У межах дисципліни здобувачі освіти опановують принципи етичного, критичного й відповідального використання систем машинного перекладу, генеративного ІІІ та інших цифрових технологій у професійній діяльності.

Інструменти ІІІ можуть використовуватися для:

- аналізу текстів оригіналу та перекладу;
- пошуку й перевірки термінології;
- створення та вдосконалення глосаріїв;
- попереднього машинного перекладу та його постредагування;
- порівняння альтернативних перекладацьких рішень;
- аналізу стилістичних і прагматичних особливостей текстів;
- підготовки до виконання перекладацьких проєктів та контролю якості перекладу.

Водночас застосування ІІІ не повинно підміняти професійні компетентності перекладача. Здобувачі освіти повинні самостійно аналізувати перекладацькі проблеми, обґрунтовувати обрані перекладацькі стратегії, критично оцінювати результати, отримані за допомогою ІІІ, та перевіряти їхню точність, відповідність контексту, термінологічну послідовність і стилістичну адекватність.

Під час виконання практичних, індивідуальних і проєктних завдань здобувачі освіти несуть персональну відповідальність за академічну доброчесність, достовірність і якість поданих робіт. У разі використання інструментів ІІІ вони повинні, за вимогою викладача, повідомити про факт їхнього використання, зазначити мету застосування, а також бути готовими пояснити й обґрунтувати власні перекладацькі рішення, продемонструвати процес постредагування та підтвердити самостійне виконання роботи.

Не допускається використання інструментів ІІІ під час підсумкових контрольних заходів, якщо це суперечить умовам їхнього проведення або порушує принципи академічної доброчесності.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор, ноутбук або персональний комп'ютер – демонстрація презентацій, навчальних (відео)матеріалів та візуалізація навчального контенту.
2. Платформи для організації освітнього процесу та дистанційного навчання (Moodle, Google Meet).
3. Електронні словники та довідкові ресурси (Cambridge Dictionary, Oxford Learner's Dictionaries, Collins Dictionary, Linguee, Reverso Context).
4. Системи автоматизованого перекладу (CAT tools) (наприклад, SDL Trados Studio, Phrase, Wordscope або інші аналогічні системи), що забезпечують роботу з пам'яттю перекладів, термінологічними базами, інструментами контролю якості та управління перекладацькими проєктами.
5. Системи машинного перекладу та інструменти штучного інтелекту (DeepL, Google Translate, ChatGPT, Microsoft Copilot, Google Gemini тощо) – для попереднього перекладу, постредагування, аналізу текстів, термінологічної підтримки та оцінювання альтернативних перекладацьких рішень відповідно до політики університету про використання ІІІ.

12. Рекомендована література

Основна

1. Енциклопедія перекладознавства / за заг. ред. Олександра Кальниченка та Леоніда Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. Т.1. 552 с.
2. Енциклопедія перекладознавства / за заг. ред. Олександра Кальниченка та Леоніда Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. Т.2. 276 с.
3. Енциклопедія перекладознавства / за заг. ред. Олександра Кальниченка та Леоніда Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2021. Т.3. 312 с.
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. 564 с.
5. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. / Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
6. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
7. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця, «Нова Книга», 2003. 448 с.
8. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.

9. Цепенюк Т. Відтворення образності у підсилювальних компаративних конструкціях. *Франкофонія в умовах глобалізації і полікультурності світу*: збірник тез II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 19 березня 2020 р., Тернопіль, 2020. С. 257-260.

10. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. К.: Либідь, 2007. 248 с.

11. Baker Mona. In other words. A coursebook on translation, 2011, 332 p. URL: <https://nlp.csie.org/~sound/translation.pdf>

12. Cronin Michael. Translation and identity. London and New York: Routledge. Taylor and Francis Group, 2006, 177 p. URL: <https://opencourses.ionio.gr/modules/document/file.php/DFLT112/%CE%9A%CE%95%CE%99%CE%9C%CE%95%CE%9D%CE%91%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3/KEIMENO%203.%20Translati on%20and%20Identity.pdf>

13. Franca Daniele. Performance of an automatic translator in translating medical abstracts. Heliyon, # 5. 2019. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844019363479>

14. Laver John, Mason Ian. A Dictionary of Translation and Interpreting. URL: https://www.academia.edu/37895948/DTI_final_docx?email_work_card=thumbnail

15. Newmark Peter. A textbook of translation. New York – London – Toronto – Sydney – Tokyo: Prentice Hall, 1988, 311 p. URL: [http://ilts.ir/Content/ilts.ir/Page/142/ContentImage/A%20Textbook%20of%20Transla tion%20by%20Peter%20Newmark%20\(1\).pdf](http://ilts.ir/Content/ilts.ir/Page/142/ContentImage/A%20Textbook%20of%20Transla tion%20by%20Peter%20Newmark%20(1).pdf)

16. Pochepetska T.M., Drabov N.Yu. Methods of Translating Culture-Specific Lexical Items. *Закарпатські філологічні студії*. Випуск 36. С. 227-233. URL: <http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/36/41.pdf>

17. Routledge Companion to Translation Studies. Revised edition/Edited by Jeremy Munday. London – New York: Routledge. Taylor and Francis Group, 2011, 674 p. URL: https://hu.kln.ac.lk/units/rc/media/attachments/2021/09/17/companion_to_translation_studies_revised.pdf

18. Routledge encyclopedia of translation studies/ed. by Mona Baker and Gabriella Saldanha. 2nd ed. 2011, 674 p. URL: https://ssu.elearning.unipd.it/pluginfile.php/422897/mod_folder/content/0/Routledge_Encyclopedia_of_Translation_Studies_2nd_ed.pdf

19. Tan Huining. The Application of Functional Theory in Advertisement Translation. *Sino-US English Teaching*. January 2021, Vol. 18, No. 1, P. 13-16. URL: <https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/6045daa4d00db.pdf>

20. The importance of translation in technical manuals. *Localization*. URL: <https://www.l10nglobal.com/en/the-importance-of-translation-in-technical-manuals>

21. Venuti L. The Translator's Invisibility. A History of Translation. London and New York, 1995. 353 p. URL: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=b079b814b19dc3443107e176c32fea1963a86b99>

22. Wang Lu, Zhao Guodong. Function-oriented Approaches in Commercial

Advertisement Translation. *Theory and Practice in Language Studies*. Vol. 1, No. 5, 2011. pp. 521-524. URL: <https://www.academypublication.com/issues/past/tpls/vol01/05/13.pdf>

Допоміжна:

1. Дзюбановська І.А.В., Цепенюк Т.О. Стратегії і тактики перекладу політичної персуазивності як засобу міжкультурного впливу. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Філологія (мовознавство). Вінниця: ТОВ «фірма Планер», 2021. Вип. 32 С. 252-258.

2. Карабан В. І., Борисова О. В., Колодій Б. М., Кузьміна К. А. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську): Навчальний посібник/ За ред. проф. Карабана В.І. Вінниця: Нова книга, 2003. 205 с.

3. Труднощі перекладу. Франківець Сергій Тюпа - про роботу в дипломатичних місцях, подкасти та «Оскар». Репортер. URL: <https://report.if.ua/statti/trudnoshchi-perekladu-frankivec-sergij-tyupa-pro-robotu-v-dyplomatychnyh-misiyah-podkasty-ta-oskar/>

4. Цепенюк Т. О., Головацька Ю.Б. Лексичні інтенсифікатори в сучасній англomовній художній прозі та шляхи їхнього відтворення українською мовою. *Актуальні питання іноземної філології: науковий журнал*. Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2018. №9. С. 199-206.

5. Asim Mahdi Al- Hilali. A Functional Analysis of The Translation of Advertising Headlines in Terms of Translational Action Theory. URL: https://www.researchgate.net/publication/355165184_A_Functional_Analysis_of_The_Translation_of_Advertising_Headlines_in_Terms_of_Translational_Action_Theory

6. Guennadi E. Miram and others. Basic Translation. A course of lectures on Translation theory and practice for institutes and departments of international relations. Київ: Ельга. Ніка-Центр, 2002. 240 с. URL: https://www.academia.edu/8418977/Miram_g_e_osnovi_perekladu

7. Hatim B., Mason, I. The Translator as Communicator. Abingdon, UK and New York: Routledge, 1997. 217 p. URL: <http://ilts.ir/content/ilts.ir/page/142/contentimage/translator%20as%20communicator.pdf>

8. Hosni Eldali. Towards an understanding of the distinctive nature of translation studies. *Journal of King Saud University – Languages and Translation*. 2011, 23, P. 29–45. URL: https://www.academia.edu/94566127/Towards_an_understanding_of_the_distinctive_nature_of_translation_studies?nav_from=a9525b34-2eef-4a03-b1ec-1a95ac7bc18f

9. N. Dusi. Intersemiotic translation: Theories, problems, analysis. *Semiotica*. 2015. Issue 206, Pages 181–205. URL: https://www.academia.edu/23700150/N_Dusi_2015_Intersemiotic_translation_Theor

[ies_problems_analysis_Semiotica_Volume_2015_Issue_206_Pages_181_205_ISSN_Online_1613_3692_ISSN_Print_0037_1998_Doi_10_1515_sem_2015_0018_July_2015?nav_from=6075e4a0-4cf6-44be-a177-77d1d26756d1](#)

10. Pym A. Exploring Translation Theories. Abingdon, UK and New York, NY: Routledge, 2010. 457 p. <https://parhamti.com/wp-content/uploads/2023/08/Exploring-Translation-Theories-2nd-ed.pdf>

11. Snell-Hornby Mary. Translation as intercultural communication: selected papers from the EST. Library of Congress, 1997. – 354 p. URL: https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9789027285614_A24760855/preview-9789027285614_A24760855.pdf

12. Sociocultural aspects of translating and interpreting/edited by Anthony Pym. Library of Congress, 2006. 255 p. URL: https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9789027293411_A24765357/preview-9789027293411_A24765357.pdf

13. The Translation Studies Reader. 2004. 2nd edn. / ed. by Venuti L. Abingdon, UK and New York, NY. 524 p. URL: https://translationjournal.net/images/e-Books/PDF_Files/The%20Translation%20Studies%20Reader.pdf

14. Tymoczko M. Enlarging Translation, Empowering Translators. Manchester: UK and Kinderhook, NY: St Jerome, 2007. 353 p. URL: <https://pdfcoffee.com/maria-tymoczko-enlarging-translation-empowering-translators-pdf-free.html>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. ЕНМКД Теорія і практика письмового перекладу. URL: <https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=2084>

2. Літня школа перекладу. URL: <https://www.youtube.com/@user-nh9jx3lz6h>

3. Перекладанець. URL: <https://www.youtube.com/@tyupas>

4. Andrew Gillies interpreter EN. URL: <https://www.youtube.com/@andrewgilliesinterpreter>

5. EnglishChannel. Translation School. UA-Translation. URL: <https://www.youtube.com/@englishchannel5114>

6. The Centre for Translation of Hong Kong Baptist University. URL: <https://www.youtube.com/centrefortranslationhongkong>

7. Trados. URL: <https://www.youtube.com/@Trados>

8. Translation. A Transdisciplinary Journal. URL: <http://translation.fusp.it>

9. Translation Journal. URL: <http://translationjournal.net/journal/>

10. Yuna translates. URL: <https://www.youtube.com/@yunatranslates>

14. Перелік рекомендованих ресурсів з неформальної та/або інформальної освіти, за результатами проходження яких можуть бути визнані результати навчання з освітнього компоненту

Для поглиблення знань, розвитку практичних умінь і вдосконалення професійних компетентностей здобувачам освіти рекомендується проходження онлайн-курсів, тренінгів і вебінарів, тематика яких відповідає змісту освітнього компонента. Знання, уміння та компетентності, набуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, можуть бути визнані відповідно до чинного Положення про визнання результатів навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Курси з навчання перекладачів, редакторів, коректорів в навчальному центрі Spring (<https://spring-perevod.com/spring-school-center/>)

Introduction to Intercultural Studies: Language and Culture (<https://www.futurelearn.com/courses/intercultural-studies-language-culture/>)

Introduction to Machine Translation and Post Editing (<https://elearn.translatorswb.org/enrol/index.php?id=12>)

Introduction to Terminology (<https://elearn.translatorswb.org/enrol/index.php?id=25>)

Introduction to Translation Tools (<https://elearn.translatorswb.org/enrol/index.php?id=15>)

Introduction to Translation Management Tools (<https://elearn.translatorswb.org/enrol/index.php?id=19>)

Working with Translation: Theory and Practice (<https://www.futurelearn.com/courses/working-with-translation>)

15. Комунікація та етика взаємодії

Комунікація між викладачем і здобувачами освіти здійснюється під час аудиторних занять, консультацій, а також із використанням корпоративної електронної пошти (tsepeniuk@tnpu.edu.ua), системи дистанційного навчання Moodle та інших цифрових засобів комунікації (Viber 097-77-27-128).

Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, взаємної поваги, толерантності, доброзичливості, професійної етики та культури академічного спілкування. Під час практичних занять, аналізу перекладацьких рішень, обговорення теоретичних положень і виконання індивідуальних та групових завдань здобувачі освіти повинні надавати конструктивний, аргументований і коректний зворотний зв'язок, поважати різні наукові підходи та думки інших учасників освітнього процесу, дотримуючись норм академічної комунікації.

Очікується активна участь здобувачів у лекційних і практичних заняттях, своєчасне виконання навчальних завдань, відповідальне ставлення до самостійної роботи, готовність до фахової дискусії та обґрунтування власних перекладацьких рішень із використанням теоретичних положень дисципліни. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності, коректне використання наукових джерел, а також етичне застосування цифрових

технологій та інструментів штучного інтелекту відповідно до чинних нормативних документів університету.